

Tıbbi Onkologlarda Imposter Sendromu ve Tükenmişlik Üzerine Etkisi

Ali Alkan, Özgür Tanrıverdi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı

Giriş: Imposter Sendromu, "bireylerin kendi başarılarını göz ardı ederek gerçekte yeterince iyi olmadıklarına yönelik oluşturdıkları inançlar" olarak tanımlanmıştır. Sendroma sahip kişi, başarılı olmak için yeteri kadar yetenekli veya akıllı olmadıklarını hisseder. Başarılarının sevincini yaşamak veya çabalarını fark etmek yerine genellikle hatalarına ve yetersizliklerine odaklanırlar. Çalışmamızda amaç, akademik olarak başarılı bir grup olan Tıbbi Onkologlarda Imposter Sendromunu(IS) etkileyen parametreleri değerlendirmek ve tükenmişlik üzerine etkilerini incelemektir.

Metod: Çalışma kesitsel bir çalışma olarak ülkemizde aktif bir şekilde çalışmakta olan tıbbi onkologlarda yürütüldü. Katılımcılar mail ve mesajlarla çalışmaya davet edildi. Doldurulması istenilen formda sosyodemografik bilgiler ve akademik özellikler kaydedildi. Ayrıca IS değerlendirmek amacıyla Clance imposter sendrom ölçeği ve tükenmişliği değerlendirmek amacıyla Maslach tükenmişlik ölçeği kullanıldı. IS skorları(ISS) ve tükenmişlik alt ölçekleri olan duygusal tükenme (DT), duyarsızlaşma (DP) ve kişisel başarıyı(KB) etkileyen faktörler analiz edildi.

Bulgular: Çalışmada medyan yaşı 40(29-68) olan 417 tıbbi onkolog değerlendirildi. Katılımcıların ortalama ISS 50.5+/-15.3'tü ve %29.3'ü yüksek ISS sahipti. Tek değişkenli analizde; genç yaş, kadın cinsiyet, evli olmamak ve çocuk sahibi olmamak yüksek ISS ile ilişkili bulundu. Ancak çok değişkenli analizde, sadece kadın cinsiyet yüksek ISS ile ilişkili bulundu (OR:1.85, %95 GA 1.1-2.9, p=0.009). ISS ile DT (r=0.54, p<0.001) ve DP (r=0.48, p<0.001) arasında güçlü pozitif bir korelasyon saptanırken, KB ile arasında güçlü negatif bir korelasyon bulundu (r= -0.41, p<0.001). Farklı parametrelerin tükenmişlik üzerine etkilerinin değerlendirildiği çok değişkenli analizde yüksek ISS skorları; yüksek DT (OR:5.03, %95 GA 3.1-8.0, p<0.001), yüksek DP (OR=3.4, %95 GA 1.8-6.5, p<0.001) ve düşük KB skorları (OR=3.73, %95 GA 1.9- 7.1, p<0.001) ile ilişkili bulundu.

Sonuç: Çalışmamızda onkologların önemli bir kısmının IS yaşadığı ve IS özellikleri olanların tükenmişliğe daha yatkın olduğu bulunmuştur. Eğitim ve akademik kariyer sürecinde farkında olmadan maruz kaldığımız bu sendromun özelliklerini bilerek ve başa çıkmayı öğrenerek başta tükenmişlik olmak üzere neden olabileceği farklı sorunların önüne geçebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Imposter Sendromu, Tükenmişlik, tıbbi onkoloji, duyarsızlaşma

Imposter Sendromunu etkileyen faktörler

Özellikler	Çok değişkenli analiz	
	OR [%95 GA	p
<40 yaş	1.44(0.7-2.8)	0.28
Kadın	1.85(1.1-2.9)	0.009
Evli olmak	1.04(0.5-2.0)	0.90
Çocuk sahibi olmak	0.66(0.3-1.2)	0.19
Fellow/ uzman olmak	0.59(0.3-1.09)	0.097
<10 yıl onkoloji tecrübesi	1.84(0.8-3.8)	0.10
Aylık gelir <100.000tl	1.67(0.9-3.0)	0.08

Tükenmişlik alt ölçeklerini etkileyen faktörlerin çok değişkenli analizi

Özellikler	High DT score		High DP score		Low KB score	
	OR [CI 95%]	p	OR [CI 95%]	P	OR [CI 95%]	p
<40 yaş	1.32(0.6-2.6)	0.44	1.09(0.4-2.6)	0.84	1.17(0.4-3.1)	0.74
Kadın cinsiyet	1.16(0.7(1.8)	0.51			0.67(0.3-1.3)	0.24
Çocuk var	0.87(0.5-1.4)	0.63	0.75(0.3-1.4)	0.41	0.73(0.3-1.4)	0.38
Fellow/ uzman olmak					0.74(0.3-1.7)	0.49
Merkez (Özel hastane/ muayenehane)					0.79(0.2-2.3)	0.67
<10 yıl onkoloji tecrübesi	1.01(0.4-2.1)	0.98	1.40(0.5-3.7)	0.49	1.31(0.6-2.6)	0.44
Çalışma saati (≥40 saat/ hafta)					1.31(0.6-2.6)	0.44
Aylık gelir <100.000tl	1.25(0.6-2.2)	0.45			0.93(0.3-2.3)	0.88
Yüksek ISS	5.03(3.1-8.0)	<0.001	3.4(1.8-6.5)	<0.01	3.73(1.9-7.1)	<0.001

DP: duyarsızlaşma, DT: Duygusal tükenme, ISS: Imposter Sendrom Skoru, KB: kişisel başarı